

Datum: 2018-08-13
Handläggare: Göran Westerlund
Direktnr:
Beteckning: 2017.676 KS

Kommunstyrelsen

Sammanställning av remissyttrande över förslag till Digital målbild för Alingsås kommun – öppen och smart, efter förlängd remisstid

Bakgrund

Kommunstyrelsen remitterade 2018-02-15 8 2017.676 förslag till Digital målbild för Alingsås och handlingsplan. Remiss har gått till samtliga nämnder samt till AVRF och de externa intressenterna föreningen Sambruk, kommunnätverket Kivos och Internetstiftelsen i Sverige. Remisstiden löpte fram till 2018-04-05. I dialog med kommunledningskontoret gavs nämnderna dock möjlighet till viss förlängd remisstid. Barn- och ungdomsnämnden önskade ytterligare tid utöver det. Vid behandling av ärendet på KSAU 2018-04-25 beslutade arbetsutskottet att förlänga remisstiden till och med den 27 juli 2018 för att samtliga nämnder ska hinna behandla sina remissvar. Externa remissvar har inkommit från Kivos och Internetstiftelsen.

Beredning

Samtliga remissinstanser är i grunden positiva till målbilden och har tillstyrkt förslaget tillsammans med egna förslag till kompletteringar. Några förvaltningar ställer frågor om ekonomin för handlingsplanen. De ekonomiska satsningar avseende handlingsplanen finns beslutade av kommunstyrelsen i flerårsstrategin 2018-2020 med ett investeringsanslag till digitalisering om 5 Mkr årligen. Som riktas till förvaltningsgemensamma digitaliseringsbehov. Utöver det slår flerårsstrategin slår också fast att kommunledningskontoret ska rikta resurser i digitaliseringsarbetet till vård- och äldreomsorgens frågor och till utbildningssektorn. Handlingsplanen syftar till att skapa både struktur men också förmåga att kunna agera i en föränderlig miljö. Som ett led i styrningen ska kommunstyrelsen årligen revidera handlingsplanen. En beräkning över kostnaderna för respektive aktivitet/projekt ska genomföras i respektive förstudie. Det agila arbetssättet kommer att skapa dynamik och finna fler nyttor som vi ännu inte känner till. Därmed måste prioriteringar göras löpande i och mellan projekt. Tillgången till personaltid och kompetens/organisation av digitaliseringsarbetet bedöms som en mer begränsade faktor än tillgången till investeringsmedel.

Socialförvaltningen ser positivt på och delar den digitala målbilden. För full utväxling av kraften i den digitala transformationen så behövs kompetensutveckling ske i organisationen. De framhåller att det idag pågår flera aktiviteter som införande av smart e-tjänst så att brukarna kan följa sina ärenden digitalt, införande av digital tidsbokning till receptionen och införande av kommunens beslutstödssystem på förvaltningen. Socialförvaltningen önskar komplettera handlingsplanen med

aktiviteterna E-learning för personal samt digital medarbetare (robotstyrd processautomation) för åren 2019 och 2020.

Kommentar: Samtliga synpunkter är beaktade i förslaget till handlingsplan.

Vård- och äldreomsorgen framhåller att digitaliseringen är en av lösningarna för att möta kompetensbristen om några år och att kraftfulla insatser behövs vid implementering av ny teknik för att uppnå förändrade arbetsätt. Farhågor lyfts kring att brukargrupper kan bli marginaliserade på grund av digital utanförskap. Förvaltningen ser positivt på processautomation och tror på nyttoeffekter genom denna teknik. Tanken på att förflytta kostnader från drift och förvaltning till utveckling och innovation upplevs som motsägelsefull då det framhålls att nya teknikplattformar genererar driftkostnader. Även kostnader för löpande utbildningsinsatser framhålls. Förvaltningen förväntar sig att effekthemtagningen kan skapas med en mer personaleffektiv organisation. Förvaltning ställer sig positiv till tanken i handlingsplanen att införa digital teknik på äldreboenden och har påbörjat arbete i frågan. Förvaltningen lyfter behovet av snabb och säker digital infrastruktur för utvecklingen av digitala tjänster i hemmet. Förvaltningen är nöjd med att utgångspunkten för det fortsatta arbetet är verksamhetens erfarenhet och kunskap och ser fram mot det fortsatta utvecklingsarbetet.

Kommentar: Att uppmärksamma det digitala utanförskapet är en viktig synpunkt som bör beaktas i målbild och handlingsplan. Nya digitala lösningar måste självfallet förvaltas och underhållas och därmed uppstår kostnader. Samtidigt finns möjligheter vid byte av system att tänka nytt och den förväntade utväxlingen av kommunens delägarskap i Inera är bättre, mer effektiva och prisvärda system. Vad det gäller kostnader för utbildning finns det ett intressant effektiviseringsförslag från Socialförvaltningen om e-learning, kortare utbildningar över nätet som skapar större flexibilitet. Även en utveckling mot bättre gränssnitt och funktioner bör sänka de dolda kostnaderna kring system. Utvecklingen kring robotbaserad processautomation är snabb. Här behöver arbetet bedrivas utifrån processperspektivet för att skapa hållbara lösningar. Ett bra digitalt stöd för vård och omsorg i hemmet kräver att mobila tjänster utvecklas och en fortsatt utbyggnad av bredband som kan utvecklas till välfärdsbredband

Kultur- och fritidsförvaltningen framhåller att den digitala målbilden är relevant och viktig. Förvaltningen vill lyfta fram digitaliseringssatsningarna inom kulturens område där flera utvecklingsprojekt pågår eller har genomförts. Förvaltningen önskar att ett antal satsningar inom verksamhetsområdet lyfts in i handlingsplanen. Det omfattar digitaliseringen av turist- och besöksnäringen, minska det digitala utanförskapet, delta i regeringens digitala kompetenslyft, införande av boknings-, bidrags och kassasystem samt att kulturskolan går in i den digitala plattformen Arena för lärande.

Kommentar: Förvaltningens förslag lyfts med i handlingsplanen.

Utbildningsförvaltningen slår fast att skolans digitalisering är ett av de viktigaste områdena för att barn och elever ska kunna möta omvärldens krav. Skolverksamheterna har i uppdrag att barn och elever ska utveckla en adekvat digital kompetens. Lärandet utgår ifrån elevens behov och förutsättningar där digitaliseringen är en möjliggörare. Skolan ska systematiskt och kontinuerligt verka

för en ökad digitalisering i lärprocesserna framhåller förvaltningen. Förvaltningen redovisar pågående digitaliseringssatsningar. Skolbiblioteken har ett ansvar i digitaliseringen och förvaltningen skriver att en övergripande kommunal satsning krävs för skolbibliotek.

Kommentar: Förslagsvis kopplas och samverkas utvecklingsbehoven för skolbiblioteken med det utvecklingsarbete som görs på Alingsås bibliotek.

Barn- och ungdomsförvaltningen ansluter sig i stort till det som Utbildningsförvaltningen framfört. Förvaltningen lyfter dessutom upp frågan om digitala verktyg där man konstaterar att man ligger i framkant inom vissa områden men att saknar resurser för att utveckla andra områden. Fler digitala verktyg önskas från förskolan till årkurs 6. Vidare önskas mer resurser för kompetensutveckling för pedagogerna och för Arena för lärande. Förvaltningen föreslår att handlingsplanen kompletteras med aktiviteterna >Utveckling Arena för lärande >Digitala läromedel och digitala prov >Kompetensutveckling >Flera digitala verktyg förskola – åk6. Förvaltningen har under den förlängda remisstiden kommit in med ett kompletterande remissvar omfattande alla punkter i handlingsplanen utom 5 och 7. Under punkt 11 redovisas kostnader för ytterligare satsningar i förskolan och skolan omfattande ökande driftkostnader på 6575 tkr och en investering på 750 tkr för att täcka infrastruktur, kompetensutveckling, lärverktyg (datorer/plattor), säkerhetskåp, trådlösa accesspunkter, licenskostnader för digitala prov och digitala läromedel. Förvaltningen föreslår att frågan om skolbibliotekens utveckling utreds vidare. Förvaltningen önskar veta vilka ekonomiska satsningar avseende drift- och investeringsmedel som finns avsatta för handlingsplanen. I övrigt ansluter sig det kompletterade remissvaret i stort till handlingsplanen.

Kommentar: Finansiering av ovanstående drift- och investeringsbehov hänvisas till kommande beredning i flerårsstrategin. Som beskrivit inledningsvis så finns det i kommunstyrelsens flerårsstrategi 2018-2020 5 Mkr avsatta till investering för digitaliseringssatsningar. Denna investering bedöms inte omfatta klienthårdvara som datorer och plattor till elever och/eller personal. Inga nya driftmedel finns avsatta utan hanteras i kommunledningskontorets befintliga ram. Förvaltningens förslag på aktiviteter läggs med i handlingsplanen.

Miljö-, Tekniska och Samhällsbyggnadsförvaltningen anser att målbilden är relevant och viktig. Samtidigt framhåller Samhällsbyggnadskontoret, Tekniska förvaltningen och Miljöskyddskontoret att det inte är möjligt att ta fram en handlingsplan för den digitala målbilden förrän finansiering av de olika insatserna är förtydligad. E-arkiv framhålls som viktigt för lyckas med effektivare administration. En tveksamhet kring målet att skapa fler e-tjänster framkommer. Förvaltningen trycker på vikten av tydligt verksamhetsfokus i digitaliseringen.

Kommentar: Det finns en generell ekonomisk satsning på digitalisering i kommunstyrelsens flerårsstrategi. Kommunstyrelsen har också ett ansvar att understödja utvecklingen i omsorgen och i skolan. I övrigt finns innovationsfonderna tillgängliga. E-arkiv är en viktig fråga som finns med i handlingsplanen. Vad det gäller e-tjänstutvecklingen har den mognat och prioriteringen är generellt på smartare e-tjänster men det finns fortfarande potential hos verksamheter som idag erbjuder enstaka e-tjänster, därför är en viss kvantitativ ökning fortfarande relevant.

Alingsås Energi Nät AB (AENAB) framför att handlingsplanen är ett bra dokument och att de stödjer innehållet och intentionerna. ANEAB lyfter fram tanken om den smarta stadens kontrollrum.

Kommentar: Tanken om att samla larm och övervakning är intressant och bör lyftas in i arbetet med smart stad.

Fabs AB och **Alingsåshem** framhåller att de arbetar aktivt med digitaliseringen. Bolagen är positiva till att vara en aktör i digitaliseringsarbetet. De välkomnar smart samhällsbyggnadsprocess samt ser sig som en aktör i digitalisering inom omsorgen och i skolan. Informationssäkerhet bedöms som viktigt. Och lyfter fram den demokratiska dimensionen i begreppet smart stad.

Kommentar: Skrivningar om vikten av samverkan kommun och kommunala bolag läggs till i handlingsplanen.

Kivos framför att formuleringen öppen teknikplattform kan förtydligas. Samt att det digitala utanförskapet bör adresseras i målbilden.

Kommentar: Synpunkten kring vikten av adressera det digitala utanförskapet kommer från flera remissinstanser. Synpunkten beaktas. Formuleringen öppen teknikplattform som avser öppen källkod bör förtydligas i målbilden.

Stiftelsen för Internetstruktur (Internetstiftelsen) bedömer att den digitala målbilden tar ett samlat grepp om digitaliseringsfrågan. De framför att kommunen bör ytterligare öka ambitionen inom informationssäkerhetsarbetet genom ett riskbaserat och systematiskt arbete för att skapa ökad tillit och förtroende för de digitala lösningarna.

Kommentar: När det gäller behovet av systematiskt informationssäkerhetsarbete tar vi till oss Internetstiftelsens tankar. Alingsås kommun har också under 2018 ansökt och blivit antaget till VGR informationssäkerhetsprogram för att utveckla arbetet med systematiskt informationssäkerhet.
Kommunledningskontoret

KOMMUNLEDNINGSKONTORET